

22.11.2019

Alaikäisen puolesta asiointi –kysymykset

1.	Onko potilastietojärjestelmille jotain vaatimuksia Potilastiedon arkiston toiminnallisuuksiin liittyen eteenpäin yhteensopivuuden osalta alaikäisen puolesta-asiointissa? Reseptin osalta vaatimukset on tiedossa.
	Potilastiedon arkiston osalta ei vaadita eteenpäin yhteensopivuuden testaamista, mutta suositellaan omatoimista testaamista.
2.	Onko alaikäisen puolesta-asiointin osalta määritelty, miten ostopalvelua voi käyttää?
	Alaikäiset voivat saada ostopalveluna palveluja, kuten täysi-ikäisetkin. Pääasiassa alaikäiset saavat palveluseleitä kuntoutukseen ja terapioihin joskus suun th.
3.	1.Saako ostopalvelun järjestäjä määrittellä alaikäiselle tuotettavalle palvelulle palvelutapahtuman, johon tuottaja hoitoasiakirjat arkistoi? 2. THL:n mukaan järjestäjällä on aina mahdollisuus edellyttää tuottajaa arkistoimaan luomaansa palvelutapahtumaan. Voidaanko toimia THL:n määrityksen mukaisesti ja arkistoida merkinnät+alaikäisen kannanotto järjestäjän palvelutapahtumaan?
	Järjestäjällä on aina mahdollisuus edellyttää tuottajaa arkistoimaan luomaansa palvelutapahtumaan. Kuvantamisen, labrojen ja toimenpiteiden ostossa oleellinen. Tuottaja ei pysyt päivittämään palvelutapahtumaan mahdollista kieltoa. Ratkaisuehdotus: - jos palvelu tuotetaan kokonaisuudessaan palveluntuottajalla, tuottaja tekee kypsyysarviointin ja tallentavat palvelutapahtuman. - jos palveluntuottaja tuottaa ”tukipalveluita” esim. labrat, palveluntuottaja arkistoi hoitoasiakirjat palvelunjärjestäjän siihen palvelutapahtumaan, mihin kypsyysarviointi on tehty
4.	Kenen vastuulla on ostopalveluna alaikäiselle tuotettavassa palvelussa kypsyysarvio ja tietojen luovutuksen luvan määrittely? Tämä erityisesti, jos samaan palvelutapahtumaan tuotetaan palvelua useammassa organisaatiossa
	Se terveydenhuollon ammattihenkilö, joka nuori tapaa, on vastuussa kypsyysarviosta ja kirjaamisesta. Mikä olisi esimerkki siitä, että palvelua tuotetaan useammassa organisaatiossa? Jos samaan palvelutapahtumaan tuotetaan kuvantamis- tai labratutkimuksia, niin vastuu kypsyysarviointista on varsinaisella hoitokäynnillä (kts. kysymys3). Tämä ei poikkea mitenkään ilman ostopalvelua tuotetuista palvelutapahtumista.

22.11.2019

5.	Miten sekä tuottajan että järjestäjän tulee näyttää kypsyysarvio ja tietojen luovutustieto, kun alaikäiselle on tuotettu palvelua ostopalveluna? Entä, jos palvelua on tuotettu samaan palvelutapahtumaan useammassa organisaatiossa ja kypsyysarviokin on tehty useammassa paikassa?
	Palvelutapahtumalla voi olla vain yksi voimassaoleva arvo kypsyystiedoista. Tuottajan ja järjestäjän tulee nähdä arvo samalla tavalla, kuin muutenkin niissä tiedoissa joissa tietoja haetaan Kanta-palveluista tai näytetään tieto oman järjestelmän sisällä. Tieto liikkuu luovutusten yhteydessä
6.	1. Tuleeko alaikäisen puolesta asiointin eteenpäin yhteensopivuuden osalta esimerkiksi ostopalvelutilanteessa tuottajan kyetä säilyttämään järjestäjän palvelutapahtuma-asiakirjalla uudet tietorakenteet, vaikka järjestelmä ei muuten vielä toiminnallisuutta tukisi? Entä, jos tuottaja tuottaa ostopalvelussa palvelutapahtumalle uudet tietorakenteet (vai saako?) ja järjestäjällä ei vielä ole tukea alaikäisen puolesta asiointille? 2. Tuleeko alaikäisen puolesta asiointin eteenpäin yhteensopivuuden osalta esimerkiksi ostopalvelutilanteessa tuottajan kyetä säilyttämään järjestäjän palvelutapahtuma-asiakirjalla uudet tietorakenteet, vaikka järjestelmä ei muuten vielä toiminnallisuutta tukisi? 3. Vastaavasti miten toimitaan, jos tuottaja tuottaa ostopalvelussa palvelutapahtumalle uudet tietorakenteet (onko tämä mahdollista?) ja järjestäjällä ei vielä ole tukea alaikäisen puolesta asiointille?
	Palvelunjärjestäjän ja -tuottajan tulisi sopia miten toimitaan näissä tilanteissa. - palveluntuottaja ei voi korjata palvelunjärjestäjän palvelutapahtumaa, - palvelunjärjestäjä voi korjata tuottajan tekemän palvelutapahtuman (mutta ei saisi kuitenkaan hävittää palveluntuottajan tekemiä uusia tietorakenteita). Palveluntuottaja voisi itse tehdä mahdollisen korjauksen esim. ostopalveluvaltuutuksella, jonka voimassaoloa on jatkettu.
7.	Alaikäisen kannanotto ostopalvelussa Ostopalvelun tuottajan rooli: Tuleeko tieto voida vastaanottaa arkistosta/saako tietoa käyttää koko palvelutapahtuman ajan vai onko tietoon otettava uudelleen kantaa?
	Tietoa kuuluu käyttää tietoa ja sitä saa käyttää koko palvelutapahtuman ajan. Missä tilanteissa tällainen tulisi vastaan, esimerkki?
8.	Miten toimitaan, jos alaikäinen haluaa kieltää tietojen luovutuksen vain toiselle huoltajalle?

22.11.2019

	Teknisesti ei voi kieltää vain toiselle huoltajalle. Jos alaikäinen tekee kiellon, se koskee teknisesti molempia huoltajia sähköisessä asiointipalveluissa, kuten Omakannassa. Jos alaikäinen haluaa antaa tietoja toiselle huoltajalle, terveydenhuollossa luovutetaan tiedot paperilla. Tai vaihtoehtoisesti alaikäinen näyttää itse omat tietonsa toiselle huoltajalle oman Omakantansa kautta.
9.	Palvelutapahtumakohtaisen kannanoton historian näyttäminen: Onko tarpeen näyttää Potilastietojärjestelmässä kannanottoon kohdistuneet muutokset?
	Ei ole vaatimuksena.
10.	THL:n määrityksen mukaan <i>"Potilastietojärjestelmä näyttää toisen organisaation läheteeseen tai hoitopalautteeseen (eli siihen liittyvään palvelutapahtumaan) kirjatun tiedon huoltajille luovuttamisen kiellosta silloin, kun oman organisaation palvelutapahtumaan ei kohdistu alaikäisen potilastietoja koskevaa luovutuskieltoa eli tieto puuttuu tai alaikäinen ei ole kyvykäs päättämään hoidostaan tai alaikäinen sallii tietojensa luovuttamisen. Lähete-hoitopalautetekstuun kohdistuva kielto näytetään, kun oman organisaation palvelutapahtuma on käynnistynyt toisen organisaation läheteen tai hoitopalautteen perusteella."</i>
	Koskeeko vaatimus vain niitä järjestelmiä, joiden lähete liikenne tapahtuu arkiston kautta, eikä pikaXML-muodossa? OVT-läheterakenne (pikaXML) ei tue palvelutapahtumatunniste-tietoa, eli OVT-läheteasiakirjalla ei ole palvelutapahtumatunnistetta, jolla kannanotto -tieto voitaisiin hakea arkistosta.
	Kirjataan läheteeseen vapaamuotoisen tekstinä. Ei ole vaatimusta OVT-liikenteeseen (vaatimus STRQ10).
11.	Tuleeko edunvalvojalle voida lähettää hoitopalautteita, jos huoltajille lähetys on kielletty? (esim. huoltaja on alaikäinen, tietojen luovutus kielletty ja edunvalvoja määritelty erikseen)
	Kielto koskee myös edunvalvojaa
	22.11.2019 tilaisuudessa esitetyt kysymykset:
12.	Miten uuden määrittelyn mukaisen potilastietojärjestelmän pitää toimia korjattaessa vanhan määrittelyversion mukaista reseptiä?
	https://www.kanta.fi/jarjestelmakehittajat/hl7 dokumentissa Lääkemääräyksen_CDA_R2_Header_v3.62.doc kappaleessa 6.3. on taulukko jossa kerrottu dokumenttityyppi/interaktiokohtaisesti eteen- ja taaksepäin yhteensopivuus, ei ole tullut muutoksia alaikäisen puolesta asiointin osalta.

22.11.2019

	Esim. Lääkemääräyksen korjaus -Taaksepäin yhteensopivuus: Uutta määritysversiota tukevien tietojärjestelmien tulee toistaiseksi osata korjata myös vanhaa määritysversiota noudattavia lääkemääräyksiä. -Eteenpäin yhteensopivuus: Tietojärjestelmät eivät saa korjata lääkemääräyksiä, jotka on tuotettu uudemmalla määrittelyversiolla kuin mitä tietojärjestelmä tukee. Korjaus tulee estää ohjelmallisesti. Mikäli hoitotilanne edellyttää lääkemääräyksen korjaamista, vanha lääkemääräys mitätöidään ja laaditaan uusi lääkemääräys, joka noudattaa tietojärjestelmän tukemaa määritysversiota.
13.	Millä tavalla ja mihin paperireseptiin tulee sisällyttää tieto kiellosta?
	Tulostettava paperi uudistuu myös. Sama tietosisältö tulee reseptilomakkeelle. Aptekeille annetaan ohjeet, miten toimia, jos eivät ole saaneet tietoa reseptillä
14.	Tuleeko koosteasiakirjoille tietoa kiellosta?
	Potilastiedon arkisto tuottaa palautettaville hoitoasiakirjoille palvelutapahtuma-asiakirjalla oleva kieltotieto. Koosteasiakirjalla kunkin tietosisältöentryn syntymäkontekstin tiedoissa palautetaan palvelutapahtumalla oleva kieltotieto.
15.	Tuleeko tapahtumat ennen kypsyystiedon kirjausta näkyviin Omakantaan?
	Omakanta ei näytä huoltajalle ns. tyhjiä palvelutapahtumia, eli palvelutapahtumia joihin ei liity hoitoasiakirjoja. Tulevissa ajanvarausasiakirjan määrittelyissä ohjeistetaan myös puolesta-asiointin tilanteet. Ajanvarauksen tietosisällöt ovat olleet kommenttikierroksella. Ajanvarausten näyttämiseksi tullaan mahdollistamaan, että alaikäinen voi itse sähköisissä ajanvarauspalveluissa rastittaa , ettei ajanvaraus tieto saa näkyä huoltajalle.
16.	Riittääkö, että hoitaja tekee kypsyysarviointin, jos samalla kerralla on hoitajan ja lääkärin vastaanotto?
	Voi olla hoitaja, kun on samaa palvelutapahtumaa. Ei ole edellytystä, että aina lääkäri kirjaa.
17.	Liittymisen sähköiseen tunnistamiseen, liikkuko tämä tieto VRK-palveluun, mitä me käytämme potilasta tunnistettaessa.

22.11.2019

Ei liiku. Suomi.fi-valtuutuksista tarkistetaan vain huoltajuussuhteen olemassaolo. Jos huoltajuussuhde on varmistettu Suomi.fi- valtuuksien avulla, vanhempi voi asioida alaikäisen puolesta. Alaikäinen ei voi kieltää tai sallia huoltajaltaan puolesta-asiointia yleisellä tasolla eikä sellaista tietoa ole Suomi.fi-valtuuksissa jatkossakaan tarjolla. Suomi.fi –valtuuksien toiminta säilyy siis ennallaan.

Toinen asia on, mitä alaikäisen tietoja huoltajille asiointipalveluissa näytetään huoltajuussuhteen varmistuksen jälkeen. Tietojen näyttämisessä on huomioitava alaikäisen kieltomahdollisuus Alaikäisen tietojen luovuttaminen huoltajille terveydenhuollossa – määrittelyjen mukaisesti.